

Kohtuasi C-290/22**Eelotsusetaotluse kokkuvõte vastavalt Euroopa Kohtu kodukorra artikli 98 lõikele 1****Saabumise kuupäev:**

3. mai 2022

Eelotsusetaotluse esitanud kohus:

Supremo Tribunal Administrativo (Portugali kõrgeim halduskohus)

Eelotsusetaotluse kuupäev:

23. märts 2022

Apellant:

NOS, SGPS, S.A.

Vastustaja:

Autoridade Tributária e Aduaneira (maksu- ja tolliamet, Portugal)

Põhikohtuasja ese

Põhikohtuasja esemeks on kohtupraktika ühtlustamiseks esitatud kaebus, mis puudutab õiguslikku põhiküsimust, mille kohta on NOS, SGPS SA (edaspidi „NOS“) arvates Centro de Arbitragem Administrativa (haldusvaidluste arbitraažikeskus, edaspidi „CAAD“) teinud kaks vastandlikku otsust. CAAD teatas 5. septembril 2020, et valdusühingu võib pankadega sõlmitud finantseerimislepingute pealt tasumisele kuuluvast tempelmaksust vabastada. Käesolevas asjas, milles NOS vaidlustas asjaolu, et pangad kandsid tempelmaksu summa talle edasi, tegi CAAD 20. septembril 2020 vastupidise otsuse, leides, et valdusühingud ei ole sellises olukorras selle maksu tasumisest vabastatud.

Eelotsusetaotluse ese ja õiguslik alus

Käesolevas kohtuasjas on küsimus selles, kas tempelmaksu seadustiku (Código do Imposto do Selo) artikli 7 lõike 1 punktis e sätestatud maksuvabastus on kohaldatav valdusühingule, kes on krediitdiasutusega sõlmitud tehingus laenuvõtja/intressi või teenustasu võlgnik (kui nii valdusühingu kui ka

krediidiasutuse asukoht on Euroopa Liidus). Eelotsusetaotluse esitanud kohtu menetluses oleva vaidluse lahendamiseks ei ole vaja tõlgendada mitte ainult riigisiseseid õigusnorme, käesolevas asjas nimetatud artiklit, vaid konkreetselt ka liidu õigusnorme, millele see kohus sõnaselgelt viitab.

Eelotsuse küsimus

Kas Portugalis asutatud valdusühing, mida reguleerivad 30. detsembri 1988. aasta dekreetseaduse nr 495/88 sätted ja mille ainus põhitegevusala on teiste selliste äriühingute osaluste haldamine, mis ei tegutse kindlustussektoris, kuulub mõiste „finantseerimisasutus“ alla direktiivi 2013/36/EL artikli 3 lõike 1 punkti 22 ja määruse EL nr 575/2013 artikli 4 lõike 1 punkti 26 tähenduses?

Viidatud Euroopa Liidu õigusnormid

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiiv 2013/36/EL, mis käsitleb krediidiasutuste tegevuse alustamise tingimusi ning krediidiasutuste usaldatavusnõuete täitmise järelevalvet, millega muudetakse direktiivi 2002/87/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiivid 2006/48/EÜ ja 2006/49/EÜ (ELT 2013, L 176, lk 338): artikli 3 lõike 1 punkt 22.

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta määrus (EL) nr 575/2013, mis käsitleb krediidiasutuste suhtes kohaldatavaid usaldatavusnõudeid ja millega muudetakse määrust (EL) nr 648/2012 (ELT 2013, L 176, lk 1): artikli 4 lõike 1 punktid 3 ja 26.

Viidatud liikmesriigi õigusnormid

11. septembri 1999. aasta seadus nr 150/99 (*Diário da República* nr 213/1999, I-A seeria, 11.9.1999) pärast 12. novembri 2003. aasta dekreetseadusega nr 287/2003 läbi viidud kapitalimaksumuudatuse ja hilisemaid muudatusi kehtivas redaktsioonis: artikli 7 lõike 1 punkt e).

„Artikkel 7 Muud maksuvabastused

1. Samuti on maksuvabad:

[...]

e) Intressid ja teenustasud, mida nõutakse, ning antud tagatised ja nende laenu kasutamine, mida krediidiasutused, finantssasutused ja finantseerimisasutused annavad riskikapitaliühingutele ning äriühingutele või üksustele, mille vorm ja põhitegevusala vastavad ühenduse õigusaktides ette nähtud tüüpi krediidiasutustele, finantsühingutele ja finantseerimisasutustele, kui mõlemad pooled asuvad Euroopa Liidu liikmesriikides või mõnes muus riigis,

välja arvatud need, mille asukoht on eelismaksusüsteemiga territooriumidel, mis määratakse kindlaks rahandusministeeriumi määrusega.“

30. detsembri 1988. aasta dekreetseadus nr 495/88, millega kiidetakse heaks valdusühingute õiguslik kord (*Diário da República nr 301/1988*, 6. lisa, I seeria, 30.12.1988), hilisemate muudatustega arvestavas redaktsioonis).

Põhikohtuasja faktiliste asjaolude ja menetluse kokkuvõte

- 1 NOS on Portugalis asuv valdusühing, st 30. detsembri 1988. aasta dekreetseadusega nr 495/88 ja selle hilisemate muudatustega ette nähtud ja reguleeritud valdusühing, mis tegeleb majandustegevusega üksnes kaudselt, hallates nende äriühingute osalusi, milles tal on osalus. NOS täidab vahendaja rolli finantssektoris ning tema juhatuse ülesanne on sõlmida rahastamis- ja laenulepinguid, sealhulgas keskmise pikkusega ja pikaajalisi sise- ja välislepinguid.
- 2 Oma tegevuses kasutab ta rahastust, mida pakuvad Portugalis asutatud krediitiasutused või mida need krediitiasutused paigutavad investorite kaudu (vekslid ja võlakirjad).
- 3 Vastavates rahastamislepingutes, mis sõlmiti nende krediitiasutustega, arvestasid ja tasusid need krediitiasutused maksukohustuslastena riigile tempelmaksu ning kandsid sellega seotud kulud (teenustasud) edasi NOS-ile: ajavahemikul 2014. aasta oktoobrist kuni 2015. aasta detsembrini kandsid nad edasi summa 164 936,75 eurot.
- 4 NOS esitas omal algatusel läbivaatamise taotluse, mis jäeti rahuldamata ja mis on CAAD- is toimuva põhikohtuasja esemeks. See kohus tuvastas 6. jaanuari 2021 otsuses, et valdusühing ei ole finantseerimisasutus, selleks et kohaldada tempelmaksu seadustiku artikli 7 lõike 1 punktis e ette nähtud maksuvabastust, vastupidi sellele, mida CAAD oli tuvastanud ühes varasemas menetluses samas küsimuses.

Põhikohtuasja poolte peamised argumendid

- 5 NOS on seisukohal, et samas õiguslikus põhiküsimuses ja identses õiguslikus raamistikus on tehtud vastandlikud otsused, see õigustab kohtupraktika ühtlustamiseks kaebuse esitamist.
- 6 Küsimus on selles, kuidas tuleb tõlgendada tempelmaksu seadustiku artikli 7 lõike 1 punkti e osas, mis puudutab selle subjektiivset koosseisutunnust, st kuidas määratleda liikmesriigi seadusandja kehtestatud finantseerimisasutuse mõistet kui selles õigusnormis ette nähtud maksuvabastuse kohaldamise tingimust. Pooled on eriarvamusel selles, kas valdusühingud kuuluvad finantseerimisasutuse mõiste

alla, või selles, milline on selles õigusnormis liikmesriigi seadusandja poolt silmas peetud finantseerimisasutuse liik ja vorm.

- 7 NOS on seisukohal, et tal on see staatus nii direktiivi 2013/36/EL artikli 3 lõike 1 punkti 22 kui ka määruse (EL) nr 575/2013 artikli 4 lõike 1 punkti 26 alusel, viidates sõnaselgelt otsusele, millel tema kaebus põhineb.
- 8 Maksuamet on seisukohal, et nagu nähtub vaidlustatud otsusest, ei saa NOS-i puhul seda staatust tunnustada, kuna selle direktiivi riigisisesele õigusesse üle võtnud krediidi- ja finantsasutuste üldkorra (Regime Geral das Instituições de Crédito e Sociedades Financeiras) artikli 2-A alusel kuuluvad selle mõiste alla ainult need valdusühingud, mis on Portugali Panga järelevalve all.

Eelotsusetaotluse põhjenduste lühikokkuvõte

- 9 Euroopa Kohtul palutakse selgitada, mida tähendab mõiste „äriühingud või üksused, mille vorm ja põhitegevusala vastavad ühenduse õigusaktides ette nähtud krediitiasutuste liikidele“, ning kas 30. detsembri 1988. aasta dekreetseaduse nr 495/88 alusel asutatud valdusühingud, mille ainus põhitegevusala on kaudse majandustegevusena teiste äriühingute osaluste haldamine, kuuluvad määruse (EL) nr 575/2013 artikli 4 lõike 1 punktis 26 sätestatud mõiste „finantseerimisasutus“ alla?